

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2010-1-280 (Önaraştırma)
Karar Sayısı : 11-03/38-11
Karar Tarihi : 12.01.2011

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI
Üyeler : Doç. Dr. Mustafa ATEŞ, Mehmet Akif ERSİN,
İsmail Hakkı KARAKELLE, Doç. Dr. Cevdet İlhan GÜNAY,
Murat ÇETİNKAYA, Reşit GÜRPINAR

B. RAPORTÖR : Mehmet Akif KAYAR

C. BAŞVURAN : Bilal AYDIN
Kamerkaya Mak. Balıkpazarı Sok. Çapkınoğlu İşhanı K:5 No:39
Trabzon

D. HAKKINDA İNCELEME

YAPILANLAR : Benlitaş İnşaat Nakliyat Hafriyat Konkasör İşletme ve Ticaret
Ltd. Şti.
Erzurum Devlet Yolu Kale Mevkii Gümüşhane

E. DOSYA KONUSU : Benlitaş İnşaat Nakliyat Hafriyat Konkasör İşletme ve Ticaret Ltd. Şti. (Benlitaş)'nin fahiş fiyatlarla agrega sattığı iddiası.

F. İDDİALARIN ÖZETİ: Başvuru dilekçesinde özetle;

1) Benlitaş'ın agrega üreticisi olduğu ve 5 TL. maliyetle ürettiği agregayı 26,25 TL. gibi fahiş fiyatlarla sattığı,

2) Benlitaş'ın Gümüşhane ilinde agrega ocak sahibi olması nedeniyle maliyet avantajına sahip olduğu ve Benlitaş ile ihalelerde rekabet edilemediği,

3) Benlitaş'ın bölgesindeki en yakın diğer tesisin 50 km. uzaklıkta olduğu ve nakliye maliyetinin diğer işletmeler için dezavantaj oluşturduğu,

4) Benlitaş'ın devleti zarara uğrattığı

iddialarına yer verilerek Rekabet Kurumu'ndan başvurunun değerlendirilmesi talep edilmektedir.

G. DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına 08.09.2010 tarih ve 7069 sayı ile giren başvuru üzerine hazırlanan 24.11.2010 tarih ve 2010-1-280/İİ-10-170.MAK sayılı İlk İnceleme Raporu, 2.12.2010 tarih ve 10-75 sayılı Kurul toplantısında görüşülmüş ve soruşturma açılmasına gerek olup olmadığının belirlenmesi amacıyla, Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 40/1. maddesi uyarınca önaraştırma yapılmasına 10-75/1150-M sayı ile karar verilmiştir.

İlgili karar uyarınca düzenlenen 04.01.2011 tarih ve 2010-1-280/ÖA-11-170.MAK sayılı Önaraştırma Raporu 07.01.2011 tarih ve REK.0.08.00.00-110/3 sayılı Başkanlık önergesi ile 11-03 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

11-03/38-11

H. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ: İlgili Rapor'da; şikâyet konusu fahiş fiyat iddiası ile ilgili olarak 4054 sayılı Kanun kapsamında soruşturma açılmasına gerek olmadığı ve şikâyetin reddedilmesi gerektiği görüşüne yer verilmiştir.

I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

I.1. İlgili Pazar

I.1.1. İlgili Ürün Pazarı

Dosya konusu şikâyet çerçevesinde, ilgili ürün pazarı, kum ve çakıl benzeri ürünleri kapsayan "agrega" olarak belirlenmiştir.

I.1.2. İlgili Coğrafi Pazar

Agrega, çoğunlukla lokal olarak üretilip tüketilen bir inşaat malzemesidir. Bu nedenle, birim maliyetler içerisinde önemli yer tutan nakliye maliyetlerinin mümkün olduğunca düşük tutulması gerekmektedir.

Dosya kapsamındaki bilgiler çerçevesinde anılan ürünün Gümüşhane il sınırları içerisinde üretilip tüketildiği anlaşılmaktadır. Bu çerçevede, "Gümüşhane ili sınırları" coğrafi pazar olarak tespit edilmiştir.

I.2. Yapılan Tespitler ve Değerlendirme

Önaraştırmaya konu olan Benlitaş'ın ocak sahibi olmasının da etkisiyle ucuza mal ettiği agrega ürününü fahiş fiyatlarla Gümüşhane ili sınırları içerisinde sattığı iddiasında bulunan şikâyetçi raportörlerle yaptığı telefon görüşmesinde, girdikleri kamu ihalelerini genellikle maliyet avantajı nedeniyle Benlitaş'ın kazandığını; Benlitaş'ın, fahiş fiyatlarla 26 TL. bedelle ürün satışı yaptığını; Gümüşhane ili dışında farklı illerden agrega getirip satmanın nakliye dezavantajı dolayısıyla mümkün olmadığını ifade etmiştir.

Gümüşhane ilinde agrega alanında faaliyet gösteren ... unvanlı teşebbüsün yetkilisi raportörlerle yaptığı görüşmede, özetle; Benlitaş'ın, İl Özel İdaresinden taş alıp konkasörler ile kırıp sattığını; kendilerinin aynı sektörde faaliyet gösteren kapasite olarak daha büyük bir firma olduklarını; Benlitaş'ın ürünü fahiş fiyatlarla satması halinde alıcıların kendilerinden alım yapabileceğini; İl Özel İdaresinin de agrega üretim kapasitesinin bulunduğunu; dolayısıyla Benlitaş'ın fiyat belirlemede tek olmadığını; Benlitaş'ın daha çok kamu kuruluşlarına mal satışı yaptığını; özel sektöre agrega satışının % 50'sinin kendilerince yapıldığını belirtmiştir.

Öte yandan, Gümüşhane Valiliği web sitesinde agrega sektörüne ilişkin aşağıdaki bilgilere yer verilmiştir:

"- Karatay Madencilik İnş-Nak-Taah-Paz-Petrol Ürn.İth.İhr.Müt.Menk.ve Gayrimen. alım Satımı San. ve Ticaret Ltd. Şirketi (Karatay):

Firmanın 11.520 m³ siva kumu, 57.600 m³ beton kumu ve 9.600 m³ mıcır üretme kapasitesi vardır. 2008 yılında 40.000 m³ beton kumu ve mıcır üretilmiştir.

- Benlitaş İnş.Nak.Hafr. Kon. İşlt. ve Ticaret Ltd. Şirketi:

Firma 49.920 m³ mıcır ve 26.680 m³ taş tozu üretme kapasitesine haiz işletmeye sahiptir. 2008 yılında 28.800 m³ mıcır ve 60.228 m³ taş tozu üretimi yapmıştır.

- Özcansızoğulları Parke Tuğla İmalat İth. İhr. San. Tic. Ltd.Şti. (Özcansızlar):

Firmanın 638.976 ton kum ve 212.992 ton mıcır üretme kapasitesi vardır. 2008 yılında 20.000 m³ kum ve 20.000 m³ mıcır üretmiştir."

11-03/38-11

Benlitaş'tan gelen cevabi yazıdaki bilgilerden aşağıdaki hususlar anlaşılmaktadır:

- Benlitaş'ın son 3 yıldaki satışlarının % 99'u Karayolları 10. Bölge ihalelerine yöneliktir. Benlitaş'ın özel sektöre satışları sınırlıdır.

- Benlitaş'ın agrega maliyet fiyatı ... TL. ve agrega satış fiyatı ... TL. arasında değişmektedir.

- 90 Bir teşebbüsün eylemlerinin 4054 sayılı Kanunun 6. maddesi kapsamında ihlal teşkil etmesi için birinci aşamada söz konusu teşebbüsün hâkim durumda olduğunun, ardında da hâkim durumdaki bu teşebbüsün şikâyete konu eylemlerinin bir kötüye kullanma eylemi olduğunun tespit edilmesi gerekmektedir. Bu noktada Benlitaş'ın Gümüşhane ilinde agrega pazarında hâkim durumda olup olmadığı hususu önem kazanmaktadır.

100 Yukarıda yer verilen bilgiler çerçevesinde, Benlitaş'ın haricinde Arazlar, Özcansızlar ve Karatay teşebbüslerinin agrega ürünüde Benlitaş'a bazıları eşit ya da daha fazla olmak üzere agrega üretim kapasitesine sahip olarak ilgili coğrafi pazarda faaliyet gösterdikleri ve özellikle Arazlar'ın önemli bir rakip konumunda olduğu anlaşılmaktadır. Keza, İl Özel İdaresinin de konkasör kapasitesinin olduğu ve Benlitaş'ın esas olarak İl Özel İdaresinden taş alıp agrega ürettiği ve Karayolları ihaleleri kapsamında satış yaptığı, Benlitaş'ın kamu alımları haricinde önemli bir pazar payının bulunmadığı göz önüne alındığında adı geçen teşebbüsün fiyat ve arzı etkileyebilecek derecede bir pazar gücüne sahip olmasının mümkün olamayacağı, dolayısıyla bir kötüye kullanma eyleminden söz edilemeyeceği kanaatine varılmıştır.

J. SONUÇ

Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, dosya konusu iddialara yönelik olarak 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek olmadığına, şikâyetin reddine OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.